

LTO-bestuurders willen relatie verbeteren Sector gaat meer investeren in groen onderwijs

Door de afnemende instroom in de typisch agrarische opleidingen staat de onderwijskwaliteit onder druk en wordt zelfs het voortbestaan van opleidingen bedreigd. Hoog tijd dat de agrarische sector weer zijn verantwoordelijkheid neemt. Regionale LTO-bestuurders concludeerden dat eind mei tijdens een landelijke bijeenkomst bij Aequor in Ede over de relatie onderwijs-bedrijfsleven. In het najaar volgt een actieplan.

De LTO-bestuurders spraken over dit thema op uitnodiging van Noud Janssen, LLTB-voorzitter en in het LTO-bestuur portefeuillehouder Kennis en Innovatie. Hij maakte met beleidsmedewerkster Wijnie van Eck een rondgang langs een aantal aoc's en maakte de balans op. Groene onderwijsinstellingen zijn belangrijke leveranciers van gekwalificeerde ondernemers en medewerkers in de agrosector. De instroom in met name de typisch agrarische richtingen loopt al jaren op alle niveaus terug. Dat leidt niet alleen tot een tekort aan afgestudeerden maar ook tot een kwaliteitsprobleem omdat de expertise op de scholen steeds verder afneemt. De kritiek die de groene onderwijsinstellingen daardoor de afgelopen jaren moesten incasseren, zette de vertrouwensband tussen scholen en sector flink onder spanning. Janssen, zelf bestuurder bij het Citaverde College en lid van de Raad van Toezicht van de HAS Den Bosch, vindt dat het nu hoog tijd wordt om die relatie te verbeteren. "Het groene onderwijs ligt onder vuur en misschien is het zelfs wel 5 voor 12."

Huisleverancier?

Het ministerie van LNV besteedt jaarlijks 900 miljoen euro aan onderwijs en onderzoek, zo rekende gastspreker Ad Tabak – plv. directeur Kennis ministerie van LNV – de LTO-bestuurders voor. Gezien de omvang van het onderwijs dat onder LNV ressorteert – 90.000 leerlingen en studenten bij 20 instellingen – is bescheidenheid echter op zijn plaats. De minister van LNV is verantwoordelijk voor het groene onderwijssysteem, maar het algemene stelselbeleid van het ministerie van OCW is leidend. Het departement heeft volgens Tabak de ambitie om de komende jaren de samen-

hang en samenwerking te versterken en stelt daarvoor jaarlijks 40 miljoen euro beschikbaar. Intern via de Groene Kennis Coöperatie en extern met het bedrijfsleven door o.a. de vorming van regionale kenniscentra waarbij Tabak met name de has'en als schakelpunt in de regio ziet. "Het gaat dan om studenten die op bedrijven komen, bedrijven die op scholen komen en scholen die onderzoek doen." Belangrijke zorgpunten daarbij zijn dat het vmbo-groen zijn functie in de onderwijskolom behoudt en het in stand houden van mbo-opleidingen voor de primaire land- en tuinbouw. "Op de huidige manier lukt dat niet, er moet nu echt iets gebeuren", aldus Tabak. Verder wil LNV het groene onderwijs beter inschakelen voor maatschappelijke thema's als duurzaamheid, ondernemerschap, veilige en gezonde voeding natuur en landschap en dierenwelzijn.

Ambities genoeg, maar het kan niet allemaal van één kant komen. LTO wil een verbetering van de relatie met het groene onderwijs. Prima, aldus Tabak. Maar wat te denken van het Albeda College in Rotterdam dat opleidingen voor de Greenery verzorgt? Van Hogeschool Leiden die met NAK Tuinbouw gerichte opleidingen ontwikkelt? En Fontys Hogeschool die zeer actief is bij Greenport Venlo? Allemaal niet-groene onderwijsinstellingen. "Ziet het agrarisch bedrijfsleven het groene onderwijs wel als huisleverancier?"

Volgens de beleidsambtenaar van LNV zijn er in ieder geval voldoende mogelijkheden om aan de verbetering van de relatie te werken. Door bedrijven in te zetten als leerbedrijf bijvoorbeeld. En door de bestuurlijke inzet te versterken. Via de raden van toezicht van de instel-

Ad Tabak (Directie Kennis LNV): "Ziet het agrarisch bedrijfsleven het groene onderwijs wel als huisleverancier?"

LTO-portefeuillehouder Kennis en Innovatie Noud Janssen (m) tijdens de bijeenkomst in gesprek met George Beers (r) (Groene Kennis Coöperatie) en Jan Gravemaker (Aequir)

lingen, bij de vorming van regionale kenniscentra en via Aequir bij de inbreng op het terrein van beroepskwalificaties. Ook zou het bedrijfsleven bestuurlijke afspraken met het groene onderwijs kunnen maken over concentratie van primaire land- en tuinbouwopleidingen en invloed kunnen uitoefenen bij de Rigo-programmering.

Kenniscentra hebben toekomst

LTO-Nederland wil wel degelijk investeren in groen onderwijs en ook mede de richting bepalen. Portefeuillehouder Kennis en Innovatie Noud Janssen verwoordde dat in zijn reactie en in de aansluitende groepsdiscussies werd dat volmondig onderschreven. De ontwikkelingen in de sector zijn daarvoor de hoofdreden. De schaalvergroting verloopt in een hoog tempo. Daardoor ontstaan nieuwe functies en andere accenten. Gezinsarbeid neemt af en het gebruik van externe krachten groeit. In een aantal sectoren is een groot gebrek aan middenkader. Ondernemerschap

wordt steeds belangrijker. Echter sterk management en vakmanschap blijven essentieel. Die ontwikkelingen vragen volgens Janssen om brede, algemene opleidingen met vakspecifieke onderdelen voor ondernemers en opleidingen met specialistische kennis voor dienstverleners, vakinhoudelijke kennis voor bedrijfsleiders en vakkennis voor medewerkers.

LTO-Nederland omarmt daarom het streven van LNV om de kennisinfrastructuur te vernieuwen. Janssen: “Regionale kenniscentra hebben de toekomst. Onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven moeten in de kenniscentra samenwerken. Voor kennisontwikkeling, -verspreiding, opleidingen en voor ondernemerschap en innovatie.”

LTO-Nederland wil daar graag aan meewerken, zo bleek aan het slot van de bijeenkomst. De ondernemers- en werkgeversorganisatie in de agrarische sector heeft daarvoor vier ambities geformuleerd. Op de eerste plaats de vergroting van de in- en uitstroom van het groene onderwijs. Door de land- en tuinbouw als aantrekkelijke werkgever te profileren, de organisatie van een imagocampagne en her- en bijscholing te promoten kan het bedrijfsleven hieraan bijdra-

gen. De tweede ambitie – opleidingen toespitsen op wensen vanuit de praktijk – kan worden gerealiseerd door als bedrijfsleven goed aan te geven waar behoefte aan is, te zorgen voor goede praktijkleersituaties en door opleiding en praktijk met elkaar te verbinden. Behoud van expertise in de scholen – ambitie 3 – kan worden ondersteund door samenwerking tussen onderwijsinstellingen en tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven. De vierde ambitie is de verbetering van de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven. Met LTO-Nederland optrekken bij trajecten en discussies en gestructureerd relatiebeheer op alle niveaus kunnen daar een belangrijke bijdrage aan leveren.

“Tijd voor actie dus”, betoogde LTO-bestuurder tot slot. “Als branche met zijn eigen opleidingen hebben we goud in handen. Dat is uniek. We moeten aan de slag. Kijken hoe we in de regio’s de verbindingen met het onderwijs kunnen versterken, in de sectoren en vakgroepen vaststellen waar behoefte aan is. En zorgen dat er goede netwerken komen rond de scholen en rond de voorzieningen voor praktijkleren.” In het najaar mag het groene onderwijs een actieplan tegemoet zien. □